

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК МОВИ
НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Слов'янськ 2019

УДК 81 1 (075.8)

Г 55

Рекомендовано до друку Вченою радою

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

(протокол № 5 від 20.11.2019 р.)

Рецензенти:

Дьячок Н. В. – доктор філологічних наук, професор кафедри загального та слов'янського мовознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Біличенко О. Л. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри української мови та літератури

За заг. ред. доктора філологічних наук, професора В. А. Глуценка

Глуценко В. А., Овчаренко В. М., Руденко М. Ю.

Г 55 Виникнення і розвиток мови : навчальний посібник. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 58 с.

У навчальному посібнику розглянуто питання виникнення та розвитку мови на всіх рівнях мовної системи, що передбачено програмою курсу «Вступ до мовознавства» на філологічних факультетах. Книга може бути корисною не тільки студентам, а й викладачам-словесникам, а також усім, хто цікавиться проблемою походження та розвитку мови.

УДК 81'1 (075.8)

© В. А. Глуценко,

В. М. Овчаренко,

М. Ю. Руденко, 2019.

ПЕРЕДМОВА

Взаємодія мов і закономірності їхнього розвитку, мова і суспільство – надзвичайно актуальні питання. Їх розв’язання важливе для кожного, хто хоче зрозуміти суть мови, розібратися в тому, як розвивається мова в суспільстві, визначити роль мови в житті людини та людства.

Знайомство з посібником допоможе осягнути сутність утворення та історичного розвитку мов. Багато мовних явищ розвивається всередині самої мови; ці явища зумовлені внутрішніми можливостями тієї або іншої мови. Водночас розвиток мови нерозривно пов’язаний з розвитком суспільства. На мову впливають історичні, політичні та соціальні зміни. Знання цих аспектів дає студентам уявлення про мову як про феномен, що розвивається.

Посібник складається з двох розділів. У першому розділі «Походження мови та закономірності її розвитку» викладено виникнення ідеї мовного розвитку, теорії походження мови, історичні зміни в лексичній, філологічній, морфологічній і синтаксичній підсистемах. Другий розділ – «Соціальні спільності людей. Соціальні типи мов» – присвячений розгляду племінних діалектів у їхній історії, утворенню споріднених мов, виникненню мов народностей, утворенню націй і національних мов, розвитку соціальних діалектів.

У кінці кожного параграфа подано питання для самоперевірки, наприкінці першого й другого розділів – тестові завдання.

Посібник містить бібліографічний список.

Отже, перед студентом відкривається широка картина лінгвістичних знань, необхідних філологу. Адже відомо, що без широкої філологічної освіти та мовознавчої підготовки неможливо вивчити жодної мови.